

Rahvakalendri tähtpäevade tähendus ja traditsioonide hoidmine tänapäeval

Igal eesti rahvakalendri tähtpäeval on tähendus ning sellega kaasnevad rituaalid ning uskumused, mis hõlmavad endas omakorda legende ja omanäolisi kombeid. Paljudel pühadel on eestlastele omane ja võõrastele suletud külg, mis läheb kokku vaid meie traditsioonidega ja millest kujuneb meie ainulaadsete elamustega kogemus.

See ongi see, mis muudab meid eriliseks, sest me ei lase oma juurtest lahti ning teadvustame ka neid tähtpäevi, mis mujal maailmas populaarseks saanud ei ole. Paraku võetakse üha enam üle traditsioone ja tähtpäevi välisriikidest. Üheks põhilisemaks näiteks on halloween, millesarnased tähtpäevad on meil tegelikult juba olemas - kadri- ja mardipäev. Ka vanimad teadaolevad tähtpäevad on läbinud uuendusi ja olnud pidevas muutuses, kuid tähendused on siiski suures osas juurdunud. Uuematele tähtpäevadele omaselt on oluline sotsiaalne pool ning seotus vastuvõtmis- ja liitmisriitustega. On säilinud osa kirikupühi, nagu lihavõtted, suvised, jõulud, mida tähistatakse paljudes maades sarnaselt, kuid ometi veidi erinevalt.

Meie esivanemad pidasid palju tõsisemalt traditsioonidest kinni ning olid kursis tähtpäevade sisuga. Vaatamata nende püüdlustele noorukitele neidsamu traditsioone ja teadmisi edasi anda, on mingil määral jäänud alles vaid teadmine või tähtpäeva nimetuse äratundmine, kuid mitte reaalne traditsioonide läbiviimine. Mingist hetkest hakkavad traditsioonid pealiskaudsemaks muutuma, ei tehta usutalitusi ega usuta legendidesse, ei tunta huvi selle vastu, kuidas miski tekkis ja milliseid muutusi on sajandite jooksul toimunud. Aina väiksemaks jääb edasikandumine järglastele, sest meie generatsioon ei ole ilmselt kursis tähtpäevadega, mis toimuvad aastaringsest ja mis ei ole teada-tuntud riiklikud pühad. Kadri- ja mardipäeva populaarsus hakkab samuti vähenema. Inimesed võtavad sellest aina vähem osa, kodudes olivad hoiavad tuled kustus ja ukсед lukus, et ka nendele üksikutele kadri- ja mardisantidele märkamatuks jääda. Pea kõik inimesed tähistavad jõule, ilma et neil oleks reaalselt taju ja aimu jõulude tegelikust taustast ning põhimõttest - paljude silmis on jõulud lihtsalt kinkide jagamise aeg.

Kindlasti on huvitav saada ülevaade ka nendest tähtpäevadest, mis olid ennemuiste traditsiooniks mõnes muus Eesti paigas. Näiteks oleks Ida-Eestis elava inimese jaoks huvitav teada, mis püha oli lõuna-eestlaste seas tähtsal kohal 19. ja 20. sajandil. See kõik aitab palju paremini mõista teiste kombeid ja traditsioone. Kindlasti ei huvitu teatud hulk inimestest ajaloost ja traditsioonide elushoidmisest, kuid see on tohutult tähtis ühise eestimaise identiteedi säilitamiseks.

Täna oleme punktis, kus ollakse teadlikud tähtpäevadest, kuid oleks veel kasulik, kui mingil määral teatud rituaale tänapäevalgi rakendataks, austusest oma esivanemate ning rahvakalendri tähtpäevade

tekkepõhjuste ja tagamaade vastu. Selline käitumine tagaks ka traditsioonide edasikandumise tulevastele põlvedele.

Lisanne-Liis Kaiva
18-aastane
12.klass
Toila Gümnaasium
07.03.2021